

Sjakkspilleren Otto Kristiansen

av Terje Wahl (Otto's grandnevø)

Otto Kristiansen ble født i Lillestrøm i desember 1902, og han ble 91 år gammel. Rent sjakk-kronologisk var han omtrent jevngammel med verdensmester Max Euwe, og noen år eldre enn verdensmester Mikail Botvinnik og de norske mestrene Ernst Rojahn og Olaf Barda.

Han hadde mange søsken (deriblant min farmor). I barndomshjemmet deres i Sigurds gate ble det etter sigende "spilt sjakk døgnet rundt". Også jentene spilte.

Otto giftet seg med Jenny i 1925, og de bygde et hus på Nesa i Lillestrøm hvor de bodde resten av livet. Som så mange andre på Lillestrøm begynte Otto Kristiansen å jobbe med trelast i ung alder, og han fikk etter hvert en ansvarsfull funksjonærjobb på Henry Johansen Ltd i Lillestrøm, der hovedoppgaven var impregnering av telefonstolper.

Sjakk-karrieren

Otto Kristiansens største bragd ved sjakkbrettet var nok seieren i norgesmesterskapet i lynsjakk i 1954. Han var da 52 år gammel, og representerte Lillestrøm Sjakklubb. I en periode var han også formann i klubben.

Hvis vi ser på resultatlistene i vanlig sjakk fra norgesmesterskapene (Landsturneringen) slik de er gjengitt i boka "Norsk Sjakktrekk", så finner vi første gang Otto Kristiansen på tredjeplass i Klasse 1 i 1934 (Hamar). Året etter ble det en ny tredjeplass i Klasse 1 i Sandefjord.

Andre verdenskrig tok trolig noen av hans beste sjakk-år, men det er ingen tvil om at det foregikk mye sjakktrening bak blendingsgardinene i Lillestrøm under krigen. Vi finner ham igjen på resultatlisten fra NM i 1950 (Trondheim), da han vant Mesterklassen! Han ble deretter nr 9 i Landslagsklassen i NM 1951 (Stavanger). Og så kom altså NM-tittelen i lynsjakk i 1954.

Jeg besøkte Otto sammen med min far noen ganger på 1970- og 1980-tallet. Det stod alltid et sjakkbrett framme som viste et eller annet postsjakkparti som Otto spilte. Han ble nr 4 i Postsjakk-NM i 1959, med 6 seire, 4 remis og 3 tap.

Det kom for øvrig flere bra sjakkspillere fra den slekta. Det er mye mulig at den første klubbmesteren i Strømmen Sjakklubb (Johan Kristiansen, 1932) var Ottos bror Johan. Sikkert er det at Lorang Westby, som ble klubbmester i Strømmen i 1954, har slektsbånd tilbake til huset i Sigurds gate i Lillestrøm.

Møtet med datamaskinen

Siste gangen jeg så Otto spille sjakk var han rundt 85 år gammel. Jeg hadde med meg en Toshiba bærbar PC (en modell som kom i 1987) med et sjakkprogram. Han så med skepsis på Toshiba-plastboksen, men kunne jo alltid prøvespille litt. Otto tok altfor lett på oppgaven, og fikk raskt en stilling som ikke kunne reddes. Hans kone Jenny sa at "*nei, nå har nok maskinenes tid kommet, og dessuten må gjestene snart gå*". Men, som en ekte sjakkmeister hadde Otto rett til omkamp!

Han brettet opp skjorteermene, og parti nr 2 var i gang. Otto pekte på skjermen hvor brikkene skulle flyttes, og jeg trykket på tastaturet. To timer senere var datamaskinen omsider satt sjakk matt! Da kunne gjestene få gå hjem ...

Noen partier

Tre av Otto Kristiansens partier i postsjakk-NM 1957 finnes på nettstedet Fjernsjakk.no. Deriblant et meget friskt vinstparti med hvit mot Henry Pettersen (som var regjerende postsjakkmeister), samt tapet mot det årets vinner Daan de Lange:

<http://www.fjernsjakk.no/arkivet/NM/partier/NM57/nm57.htm>

Fra 1959 finnes dessuten et meget aggressivt Nimzo-indisk parti som endte med tap mot det årets postsjakkmeister Sverre Aarseth:

<http://www.fjernsjakk.no/arkivet/NM/partier/NM59/nm59.htm>

Bilder

Bilde-1: Otto Kristiansen (i midten) ved siden av sin kone Jenny en gang på 1950-tallet. Personene til høyre i bildet er mine besteforeldre. (Ukjent fotograf)

Bilde-2: Otto og Jenny på biltur sammen med mine foreldre. (Foto: Reidulf Wahl)